

Kościuk, Agnieszka

"Folklor w dobie Internetu", pod red. Gabrieli Gańczarczyk i Piotra Grochowskiego, Toruń 2009 : [recenzja]

Etnolingwistyka 22, 273

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Folklor w dobie Internetu, pod red. Gabrieli Gańczarczyk i Piotra Grochowskiego, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2009, 234 s. [seria „Paralele: Folklor – literatura – kultura”]

Prezentowane wydawnictwo ukazało się w toruńskiej serii „Paralele”, poświęconej zagadnieniom współczesnej komparatystyki i badań interdyscyplinarnych z pogranicza folklorystyki, literaturoznawstwa oraz antropologii kultury. *Folklor w dobie Internetu* zawiera artykuły (12) i komunikaty (5) badaczy zainteresowanych przede wszystkim różnymi przejawami folkloru współczesnego, dającymi się zauważyć w przestrzeni wirtualnej. Wśród zebranych w tomie prac znajdują się rozważania między innymi nad zjawiskiem blogu, analizy rozmaitych form folkloru internetowego, takich jak łańcuszek szczęścia (m.in. Filip Graliński, „...i wyślij to wszystkim znajomym” – o listach łańcuszkowych w Internecie) czy wirtualne kartki z życzeniami (m.in. Katarzyna Łeńska-Bąk, *Wirtualne kartki na każdą okazję. Współczesne życzenia przez Internet*), a także rozważania nad anegdotami studenckimi, kawałami, słownymi zabawami dziecięcymi i innymi. Uwagę zwracają także artykuły poświęcone internetowym społecznościom osób o podobnych zainteresowaniach (Anna Weronika Brzezińska, *Iglą i nitką w Sieci, czyli o kobiecej społeczności internetowej*; Tomasz Rokosz, *Folk jako tradycja wirtualna*). Redaktorzy tomu zamieścili w nim ponadto teksty dotyczące możliwości zastosowania technik komputerowych – w tym Internetu – w zbieraniu, archiwizowaniu i opracowywaniu materiałów etnograficznych i folklorystycznych (m.in. Jacek Jackowski, *Zbiory Fonograficzne Instytutu Sztuki PAN. Archiwum muzyki tradycyjnej w dobie cyfryzacji i Internetu*; Piotr Grochowski, Adrian Mianiecki, *Projekt Cyfrowego Archiwum Folkloru*). Publikacja, stanowiąca jedną z pierwszych tego typu opracowań naukowych w Polsce, jest skierowana do czytelników zainteresowanych różnorodnymi przejawami folkloru współczesnego, a także tak zwaną antropologią Internetu.

AK

Piotr Kowalski, *Gratulanci i winszownicy. Zarys komunikacyjnej historii winszowania*, Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2010, 256 s.

Autor podejmuje problemy współczesnej i historycznej etykiety językowo-kulturowej, charakteryzuje wybrane gatunki mowy: powinszowania, życzenia kolędnicze i dzisiejsze życzenia o funkcji magicznej, omawia epitalamia i mowy weselne, toasty, wpisy sztambuchowe. Zwraca uwagę na specyficzną poetykę tekstów, używane konstrukcje językowe, chwytły retoryczne i poetyckie, obrazy, motywy i pragmatykę. Przedmiotem zainteresowań autora jest także funkcjonowanie poradników i „wzorników” dla „współczesnych” winszowników, a także sms-owe sposoby wynawiania uczuć.

SNB

Marta Nowosad-Bakalarczyk, *Płeć a rodzaj gramatyczny we współczesnej polszczyźnie*, Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2009, 191 s.

Autorka opisuje sposoby kodowania informacji o płci we współczesnym języku polskim. Przedstawia opis zintegrowany, obejmujący wykładniki z różnych poziomów języka: fleksyjne, składniowe, słowotwórcze i leksykalne, a także kontekstowe i konsytuacyjne. Przyjmuje onomazjologiczną perspektywę badań i zakłada poznawczą aktywność człowieka jako konceptualizatora doświadczanej rzeczywistości. Zgodnie z praktyką przyjętą w lubelskim środowisku etnolingwistycznym, wykorzystuje trzy typy danych, pozwalające dotrzeć do systemu językowego, normy i użycia języka: a) słowniki współczesnego języka polskiego, gramatyki i poradniki językowe,